

Monialaiset palvelut ja verkostoyhteistyö

Työmarkkinaneuvos Teija Felt, Työ- ja elinkeinoministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Pitkäaikaistyöttömät ja muut rakennetyöttömät

Pitkäaikaistyöttömät syyskuun lopussa

LÄHDE: TEM Työnvälitystilasto

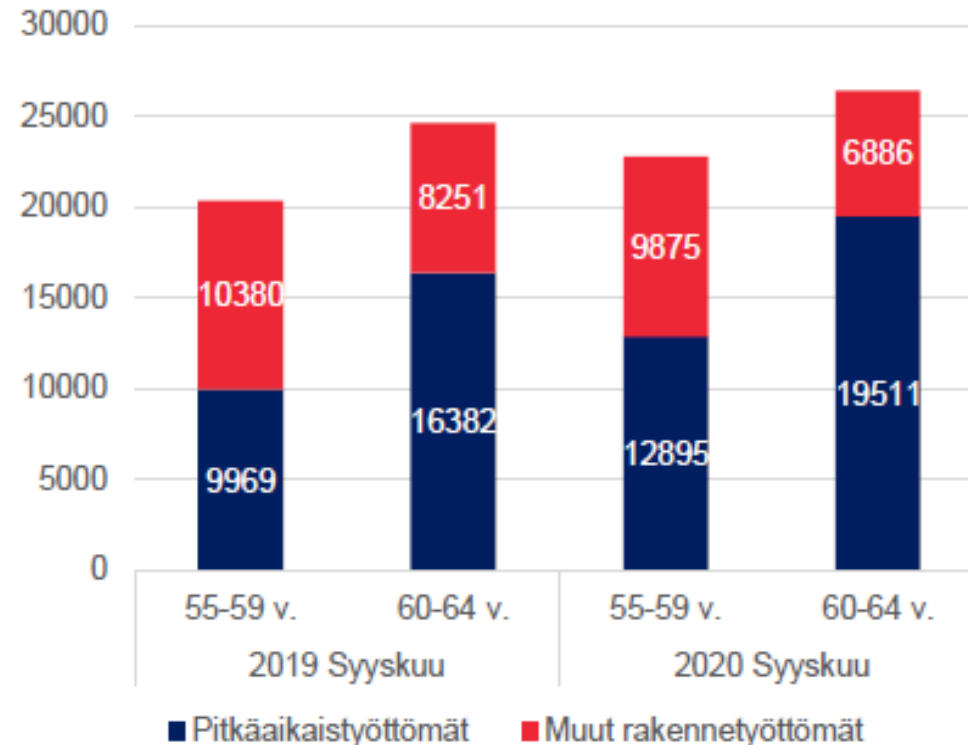
Yhteensä **81 100**

Muutos:
syys 2019 /
syys 2020 **+ 18 500**

Pitkäaikaistyöttömien määrä kääntyi kasvuun jo vuoden 2019 lopulla, mutta koronakriisi kasvattaa pitkäaikaistyöttömien määrää entisestään.

Rakennetyöttömiä oli syyskuun lopussa 158 000. Heistä 50 000 on täyttänyt 55 vuotta.

55 - 64 -vuotiaat rakennetyöttömät

Työttömät työnhakijat alle 25 v. ja Alle 30v.

(TEM/työnvälitystilasto 1225, 1220)

Alle 25 v.	2019	2020	Muutos %
Syyskuun lopussa	27 906	38 129	+ 36%
	Miehet 16 701	Miehet 22 624	
	Naiset 11 205	Naiset 15 505	
Alle 30v	2019	2020	Muutos %
Syyskuun lopussa	51 662	72 908	+ 41%
	Miehet 30 541	Miehet 42 724	
	Naiset 21 121	Naiset 30 184	

Konkurssien määrä ei ole kasvanut, mutta näkymät elinkeinoelämässä vaihtelevat

- **Alueiden näkymät ovat epävarmoja**
- Yleinen varovaisuus, liikkumis- ja kokoontumisrajoitukset vaikuttavat negatiivisesti moniin aloihin
- Osaavan työvoiman saatavuus edelleen esillä, erityisesti sote-alalla pulaa
- Nuorisotyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys huolena

Varsinais-Suomi:

- Meriteollisuusklusteri on haastavassa tilanteessa
- Naantalin Nesteen jalostamon lopettamissuunnitelmat
- Matkailukesä saaristossa vilkas, matkailuala kokonaisuudessaan vaikeuksissa
- Lentoliikenne ja Turku-Tukholma laivaliikenne ovat pysähdyksissä
- **Lääkeklusteri sekä diagnostiikka-ala ovat kasvussa ja lisäävät henkilöstöä.**
- **Uudenkaupungin autotehdas toimii taas täydellä kapasiteetilla ja kasvattaa henkilöstöä. Salon akkutehdas on kasvussa.**

Monialaisuus-käsitteiden määrittelyä

Monihallinnollisuus

Yhteistyötä ja koordinaatiota suunnittelussa, päätöksenteossa, sopimuksissa. Asiakkaan tarpeet huomioon ottaen osallistuu useamman kuin yhden hallinnonalan edustajia

Monialaisuus

Yhteistyötä eri suuntiin, yli sektori- ja organisaatorajojen – palvelumalleja, verkostoja, toimintatapoja. Laajemmin esimerkiksi yksityisten palveluntuottajien, yritysten ja työnantajien mukana olon palvelujärjestelyissä

Moniammatillisuus

Eri asiantuntijoiden välistä yhteistä työtä –yksilön hyväksi. Tarkoittaa esimerkiksi eri organisaatioita edustavien työntekijöiden kohtaamista ja työskentelyä yhteisen työn kohteen ja tavoitteen parissa.

Monialaisuuden ja moniammatillisen työn tarve

- Asiakkaiden laaja-alaiset palvelutarpeet
- Hallinnonalat lähtökohtaisesti hoitavat oman hallinnonalansa tehtävät, mutta asiakkaiden tarpeet ylittävät hallintorajat.
- Monialaisuuden ja moniammatillisten palvelujen tarve on tunnistettu jo pitkään ja laajasti.
- Tarve selkeyttää palvelujärjestelmän kokonaisuutta ja tehostaa toimenpiteiden oikea-aikaisuutta ja parantaa palveluiden vaikuttavuutta.
- Eri kohderyhmille suunnattuja moniammatillisia palvelukonsepteja on luotu viimeisen kymmenen vuoden aikana. Lisäksi on syntynyt monipuolista verkostoyhteistyötä toimijoiden välille.
- **Monialaisuudella on suora kytkös muun muassa työllisyyden hoidon uudistamiseen (kuntakokeilu), jatkuvan oppimisen uudistukseen sekä elinikäisen ohjauksen strategiaan.**

Moniammatillisuus työllisyyden, koulutuksen, soten ja nuorisotyön yhteistyösrakenteissa

Osa palveluista toimii matalan kynnyksen periaatteella ja osa rajatummalle kohderyhmälle.

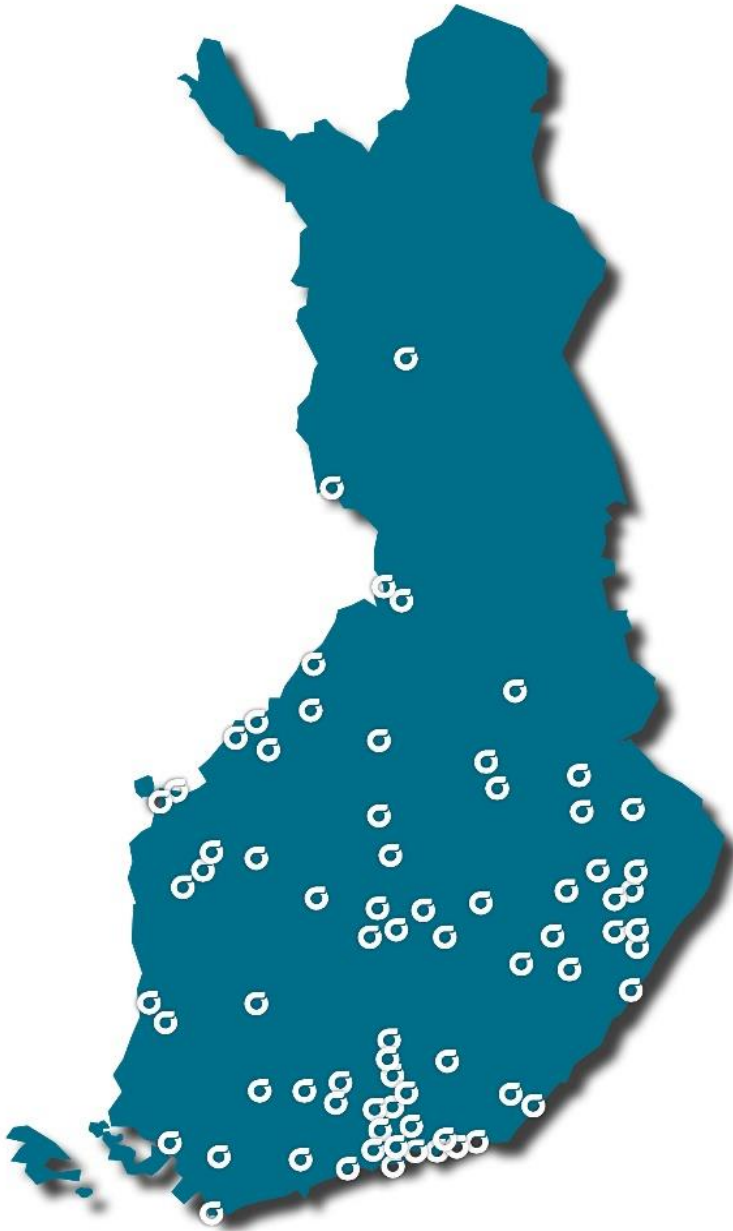
Matalan kynnyksen palvelualustoja ovat esimerkiksi:

- Alle 30-vuotiaita nuoria palvelevat *Ohjaamot*
- *Maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelut*
- Yksittäiset työvoimaa palvelevat matalan kynnyksen palvelupisteet (esimerkiksi Vauhdittamo, työllisyyden palvelutorit, Aimo-hanke, nuorisotakuu-talo)

Moniammatilliseen yhteistyöhön pohjautuvia rajatummalle kohdejoukolle tarjolla olevia palveluita mm.

- Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (*TYP*), lakisääteinen toimintamalli. Palvelussa yhdistetään TE-palvelut, Kela ja kunnan sosiaali- ja terveystyöpalvelut. Palvelu on suunnattu vahvempaa tukea tarvitseville, joilla työttömyys on jo pitkittynyt.
- *Työnvälityspiste, Varsinais-Suomi*
- *Maahan muuttaneiden osaamiskeskukset* tarjoavat seitsemässä kaupungissa koulutus- ja työllistymispolkuja sujuvoittavia osaamisen kehittämisen ja työllistymisen palveluita moniammatillisesti. Toiminta on suunnattu pääasiassa vieraskielisille työttömille työnhakijoille.

Ohjaamot

HELPPO TULLA

Ohjaamon palvelut ovat helposti saavutettavia. Ohjaamoon voi tulla päivystysaikoina tai ajanvarauksella.

YKSI OVI, MONIALAINEN PALVELU

Ohjaamosta saa työllisyyteen, koulutukseen ja osallisuuteen liittyviä tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita.

NOPEASTI JA TARPEEN MUKAAN

Ohjaamo tarjoaa nopeaa palvelua ja yhdessä sovittuja nuoren tarpeeseen kartoitettuja palvelukokonaisuuksia.

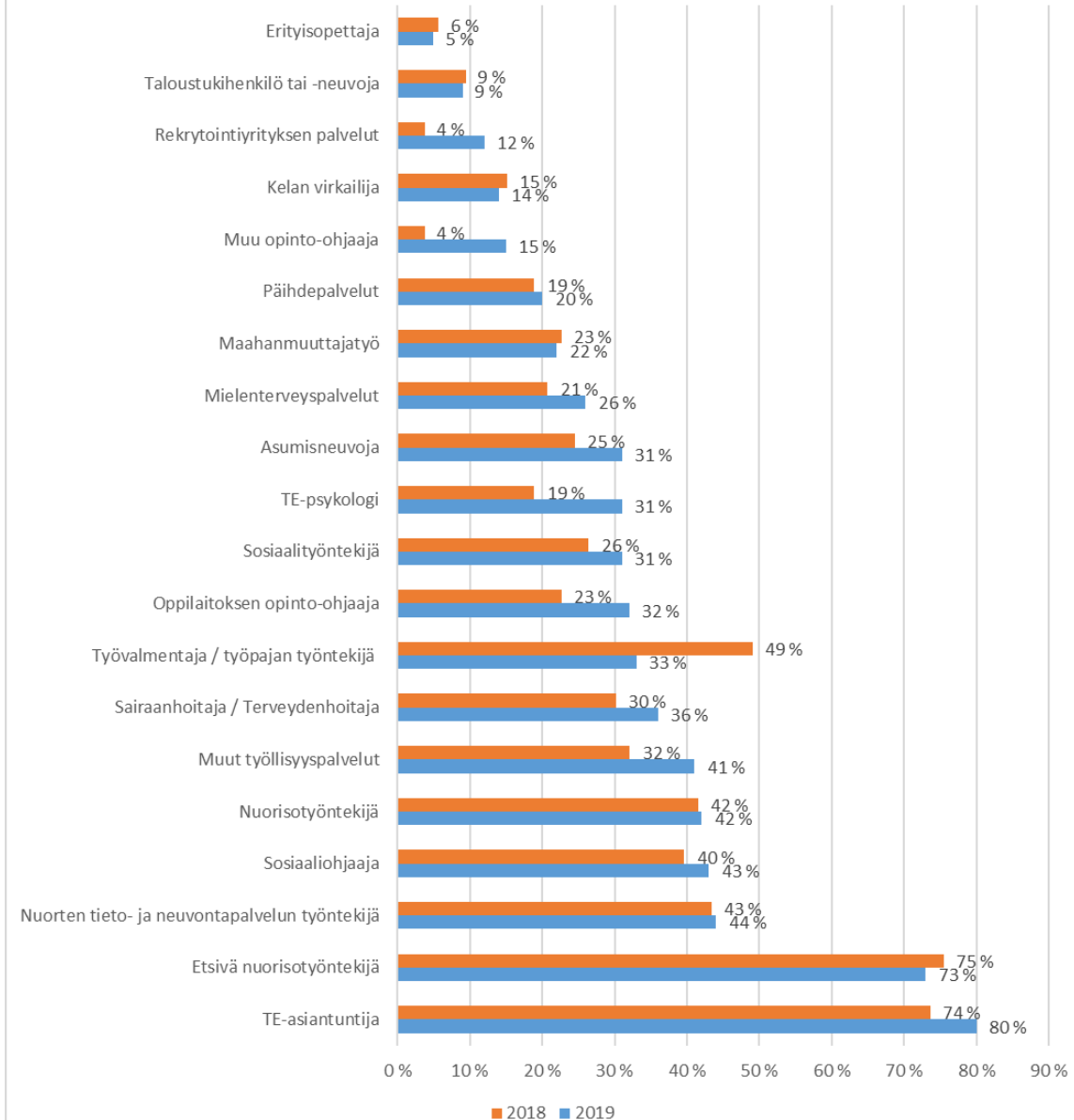
NUORI ELÄMÄNSÄ ASIAANTUNTIJANA

Nuori on oman elämänsä asiantuntija ja rakentaa omaa tulevaisuuttaan yhdessä ammattilaisten kanssa. Ohjaamon tehtävä on auttaa nuorta eteenpäin.

JATKUVA KEHITTÄMINEN

Uusia toimintatapoja ja palveluita kehitetään jatkuvasti nuorten ja sidosryhmien kanssa yhdessä.

Ohjaamoissa vähintään kerran viikossa paikan päällä työskentelevät -
Vertailu Ohjaamoissa 2018 (N=53) ja 2019 (N=59)

Työllistämistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP)

- **TYP on TE-toimiston, kunnan ja Kelan yhteinen toimintamalli** - tavoitteena on auttaa asiakasta pääsemään työmarkkinoille tai muihin palvelutarpeiden mukaisiin palveluihin sekä edistää yksilöllisesti asiakkaan työkykyisyyttä ja työllistymistä.
- **Pohjautuu 1.1.2015 voimaan tulleeseen lakiin, jossa palvelun järjestäminen on osoitettu kuntien, TE-toimiston ja Kelan yhteistoimintamalliksi.**
- **Käytännön toiminta rakentuu verkostoyhteistyölle ja alueelliselle sopimiselle.**
- **TYP-verkostoja on muodostettu 33.** Joillain alueilla verkosto käsittää koko maakunnan, jolloin maakuntakeskus ja muut kunnat muodostavat yhtenäisen alueen. Toisissa maakunnissa maakunta on jakautunut useampiin TYP-verkostoihin isompien maakuntakeskusten ympärille. Lisäksi Helsinki, Espoo ja Vantaa muodostavat kaikki oman TYP-alueensa.
- **Toimintaa ohjaa valtakunnallisesti TYP-ohjausryhmä ja sen alainen työjaosto.** KEHA ylläpitää monialaista tietojärjestelmää TYPPIä. TYP-johtajilla on oma verkosto.
- Tarve parempaan valtakunnalliseen seurantaan, tukeen ja koulutukseen toiminnan yhdenmukaistamiseksi ja laadun varmistamiseksi sekä toiminnan kehittämiseksi.
- TYP visio: *Työllistymisen Yksilölliset Polut*

Maahanmuuttajien monialaiset osaamiskeskukset sekä ohjaus- ja neuvontapalvelut

Osaamiskeskukset sekä ohjaus- ja neuvontapalvelut tukevat yhteiskuntaan mukaan pääsyä ja sujuvoittavat kotoutumista ja työllistymistä

- Kuntien **osaamiskeskukset** tarjoavat monialaisia osaamisen kehittämistä ja työllistymistä tukevia palveluita esim. osaamisen kartoittamista, uraohjausta, ammatillista ja kielen opetusta yhdistäviä koulutusmalleja, työelämäkontakteja sekä yksilöllistä ohjausta ja tukea työnhakuun
 - Toimintaa on tällä hetkellä viidessä kaupungissa: *Helsinki, Espoo, Vantaa, Tampere ja Turku*
 - Kehittämistyötä on tuettu valtion määräaikaisella rahoituksella. Tavoitteena jatkaa toiminnan kehittämistä sekä laajentaa konseptia.
 - Osaamiskeskuksilla on TEM-/OKM-vetoinen ohjausryhmä, lisäksi Helsingillä käynnistyvien osaamiskeskusten sparraamiseen ja Espoolla toiminnan seurannan kehittämiseen liittyviä erityistehtäviä
- **Matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapisteet** tukevat maahan muuttaneita mm. kotoutumiseen ja työllistymiseen liittyvissä tilanteissa myös monikanavaisesti ja -kielisesti
 - Palveluita toimii hajanaisesti eri puolilla Suomea vaihtelevilla organisaatio- ja rahoituspohjilla
 - Tavoitteena kehittää palveluiden saatavuutta, sisältöjä ja asiakkaiden tavoittamista laajentamalla ja vakiinnuttamalla pisteiden toimintaa
 - Valtakunnallisia, alueellisen ja paikallisen vaihtelun huomioivia toimintaperiaatteita valmistellaan

Monialainen toiminta tarvitsee valtakunnallista kehittämisen tukea, yhtenäistä koordinaatiota sekä palveluiden vaikuttavuuden seurantaa; nykymuodossaan toiminnan riskinä on jäädä irralliseksi muista palvelurakenteista

Monialaisuuden vahvistamiseksi ollaan perustamassa tukirakennetta

- Tukirakenteella tuetaan monialaisuuden vahvistumista palvelujärjestelmässä ja moniammatillisia palveluita.
- Moniammatillinen työ käsittää tukirakenteen yhteydessä nuorille suunnatut Ohjaamot, työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYP), maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelut sekä työvoimalle tarkoitetut matalan kynnyksen työllistymistä tukevat palvelupisteet.
- **Tukirakenne tarjoaa välineet monialaisuuden yhteiseen kehittämiseen, tiedolla johtamiseen, seurantaan, brändien vahvistamiseen ja vahvistaa alueiden ja valtion yhteistyötä.**
- **Tukirakenteen toiminta sovitetaan yhteen jatkuvan oppimisen palvelurakenteen sekä elinikäisen ohjauksen strategian kanssa.**
- **Tukirakenteelle valmistellaan yhteinen TEM, OKM, STM ja kuntaliiton/kuntien ohjaus**

”Muuttuva työelämä ja työmarkkinoiden kohtaamohaasteet edellyttävät työpolitiikan tiiviimpää integroitumista muihin politiikkalohkoihin ja tätä kautta nykyistä vaikuttavampaa monialaista työtä. Laajentuva monialaisen työn verkosto vaatii tuekseen keskitetyn tukirakenteen ja tulevaisuudessa lainsäädännön.”

Osaamisen ekosysteemi on laaja

OKM

Osaamisen ja työllisyyden palvelukeskus

TEM

Monialaisten palvelujen tukirakenne

Toimijoita ja verkostoja

TE-Asiakaspalvelukeskus

Valtakunnallisuus ja Alueelliset ratkaisut

SoTe-palvelut

Yhteistyö-foorumit:

Maakuntaliiton koulutusryhmä, ELO-verkosto, jatkuvan oppimisen koordinaattorit, työkykykoordinaattorit, jne.

STM

Hallituksen työllisyystoimenpiteet budjettiriihessä 2020 – yhtymäkohdat työkykyohjelmaan

- **Työkyvyn ylläpitoa sekä työkyvyttömyyden ehkäisyä vauhdittavat toimet – poikkihallinnollinen kokonaisuus käsitellään työllisyyden edistämisen ministeriryhmässä – huomioidaan työkykyohjelma**
- **Pohjoismainen työvoimapalveluiden malli**
- **Osatyökykyisten työllisyys**
 - Suomen malli
- **Monialainen tukirakenne**
- **Osa toimista rahoitetaan EU:n elpymisvälineestä (RRF)**

Työkykyohjelman toimenpiteet ja yhdyspinnat

Työkykyohjelman hankkeet alueittain

HAKIJAT

POHJOIS-SUOMI

- Rovaniemen kaupunki (+Kemijärvi)
- Oulun kaupunki
- Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

LÄNSI-SUOMI

- Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysterveyspalvelu-kuntayhtymä Soite
- Etelä-Pohjanmaan maakunta
- Vaasan kaupunki
- Pietarsaaren kaupunki
- Satakunnan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- **Turun kaupunki**
- Tampereen kaupunki
- Keski-Suomen sairaanhoitopiiri

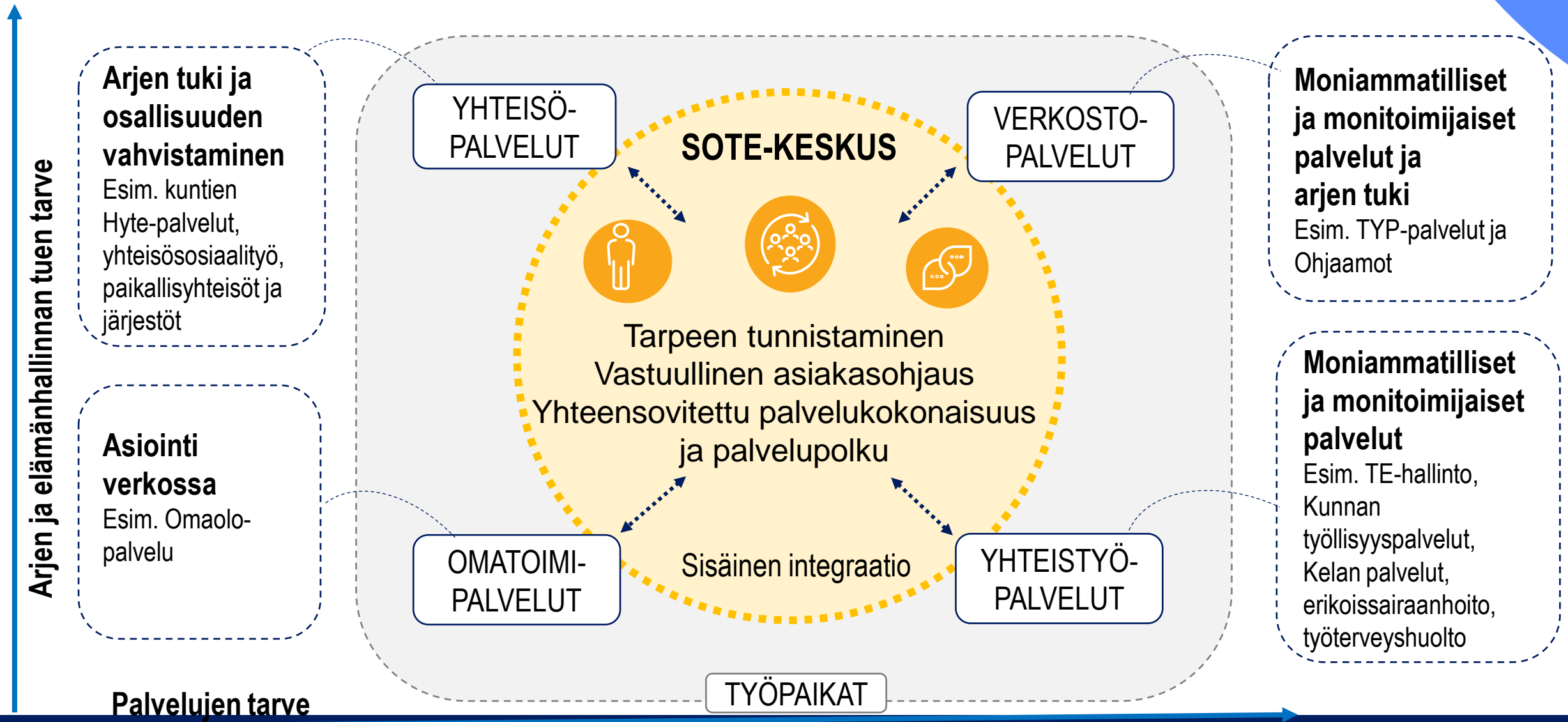
ITÄ-SUOMI

- Vaalijalan kuntayhtymä
- Iisalmen kaupunki
- Etelä-Savon sosiaali- ja terveysterveyspalvelujen kuntayhtymä Essote
- Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveysterveyspalvelujen kuntayhtymä Siun sote
- Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä Eksote
- Kymenlaakson sosiaali- ja terveysterveyspalvelujen kuntayhtymä Kymsote

ETELÄ-SUOMI

- Sosiaalialan osaamiskeskus Verso
- Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä Keusote
- Vantaan kaupunki
- Espoon kaupunki
- Helsingin kaupunki

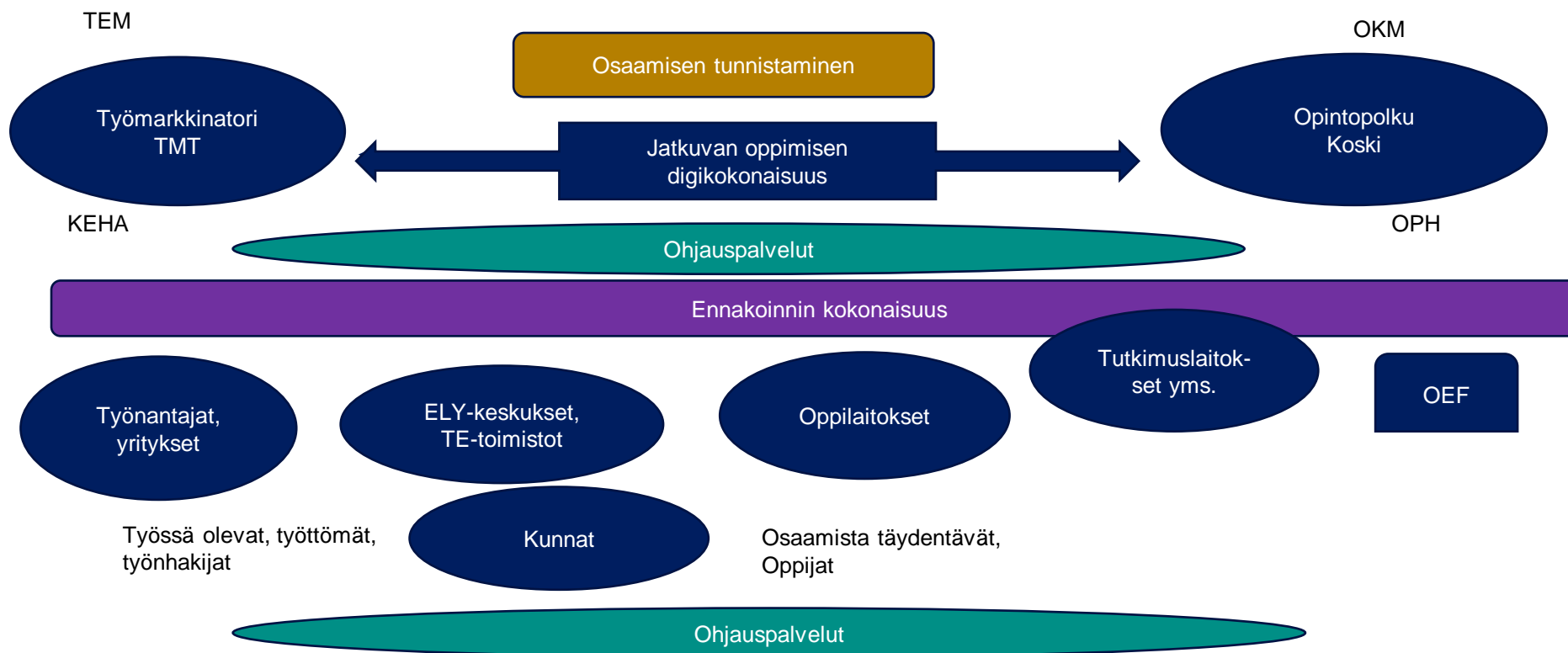
Yhteen sovitetut palvelukokonaisuudet ja palvelupolut

esimerkki

Digitaalisten palvelujen ekosysteemi

Verkostoja on valtakunnallisia ja alueellisia, alueiden välisiä, poikkihallinnollisia
Keskeistä asiakaslähtöisyys palveluissa
Yhteistyö ja koordinointi
Tietoon perustuva päätöksenteko

Ohjaus-
palvelujen
strategisia
periaatteita

Saavutettavasti ja
asiakaslähtöisesti

Digitaalisesti ja
monikanavaisesti

Laadukkaasti

Kestävästi ja
yhdenvertaisesti

Monialaisesti ja
koordinoidusti

Tietoon perustuen